

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De deo uno, et trino - Cod. Ettenheim-Münster 202

Bach, J.

[S.l.], 1636

Capvt II

[urn:nbn:de:bsz:31-118088](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-118088)

actiua n̄ distinguantur realiter, nihilominus ^{simpliciter} ^{regula}
dicensur & processionibus actiuis eē duas; rāō ē, q̄
cum processionibus actiuis sint respectu transcendentales
ad terminos procedentes vel productos, solent distingui
ad distinctiōnem terminorum productorum, cum autem
termini producti in Deo sint duo, nempe Verbum et spiri-
tus s. ideo simpliciter dicensur & in Deo duas eē
processiones actiuis, licet n̄ hant inter se realem
distinctionem.

Ex dictis colligitur, qd̄ licet Theologi
cōuiter dicant origines diuinas eē tm̄ duas, reuera
tm̄ sicut in Deo sunt quatuor relatiōes nempe relatiō
Patris, relatiō Filij, relatiō spiratoris, et relatiō spirati;
ita etiam in Deo sunt quatuor origines, dua actiua,
et dua passiuā; quare Theologi dum dicunt in Deo
eē tm̄ duas processionēs, non diuidunt illas nisi ra-
tione terminorum, vnde cum in Deo sint duo tantum
termini producti nempe Filij et spiritus s. ideo di-
cunt in Deo eē duas processionēs, licet reuera sint
quatuor, nempe processio actiua, et processio passiuā
Filij, processio actiua et processio passiuā spiritus s.

CAPITULUM II

An processio Verbi sit propriū gene- ratiōis?

Supponendum ē primo generatiōem propriē dictam acmp̄
uiscatis cognatiōis n̄ cōuiter definiri: generatiō
ē processio vel origo uiuentis a uiuente principio iuncto
in similitudinem n̄ā. atq̄ hęc generatiō definitio sumpta
ē ex iis que docet Aristoteles lib. 7. metaph. cap. 8. et lib. 18. 2.
Ethic. cap. 12. quam definitionem sequuntur etiam oēs
Theologi, per illam a. particulam definitionis, uiuentis a
uiuente ab eadem definitione excluditur productio rerum
inanimatarum que uiuentes non sūt, imo cum illa particula uiu-
entis accipitur absolute et rigore n̄ā pro eo qd̄ ita uiuēt,
et hęc

ut has etiam actum vitalem cognitionis, a definitione. 224.
generans excludatur etiam planta, neq. e. una plantae
dicitur ee filia alterius, materia per eandem particulam
significatur genitum debere ee vivens respectu distinctum
a vivente generante, et hac de caa ratio e. qd aug.
mentatio, absolute n e generatio sed ag. ad generatio, qd per
illum n producit^{itur} novum vivens distinctum, sed pars
aliqua illi demum additur, n tn ad generatio e necessarium
vt ipsa iniquat in tempore, p. e. ee ab eterno, vto divina
generatio, qd generatio de qua hie loquimur, n e causatio que
eternaliter supponat terminum a quo sine privatione ter.
nisi ad quem, a qua transeat ad unum terminum, sed
tn e ipsa productio viventi sine processu eius privatio
vive non. per illam vero particulam definitionis, a pri.
cipio conuenito significatur generans actu confere
vel conuicere ipsi genito aliquam substantiam suam, et hac
de caa neq. productio vel creatio Angelorum e proprie generatio,
qd Deus nihil illis contulit de sua substantia, neq. pro
ductio Lux ex Thomae costa fuit proprie generatio, qd Thom.
nullum habuit actiuam concurrentem in productione Lux,
licet aliqua pars materiae ipsius Thomae fuerit subiectum ma.
teriatum semper productionis, per illam vero parti.
culam, in similitudinem rae significatur generatioem pro
prie dictam ex vi sua tendere in similitudinem rae
in spee infima imo in rae individuali, quare per hanc
particulam excluditur productio vermium genitorum in
corpore animalium, qui ab aiali differunt secundum rae
specificam talis animalis.

Attendum e tn ad generatioem proprie dictam
solum requiri vt principium generans quantum e ex se
tendat ad terminum, similem in spee et in rae indivi.
dua licet actu impedatur, et ideo productio mali vere
ac proprie e generatio, qd vere e origo viventi a vivente
ex se coacti producere terminum sibi similem in spee
infima et in rae individuali, licet impedatur ex de.
fectu alteri simili principij.

Supponendum e 2do vt fide certum secundum
personam diuinam, productionem que e per illum ee pro
prie generatioem, et terminum per illum productum ee pro
prie filium, constet manifeste ex oculis hiearum primo,
Cathan.

Constantinopolitans j. in Symbolo Catechico primo, Solitano primo et vicesimo, in confessionibus Axi et ex Symbolo Athanasij et circulo Axi Justiniani Imperatoris, in his e. locis Verbum dicitur genitum et natum, quod negatur de Spiritu S. qui dicitur procedere a Patre et Filio, his ita significatur Verbum procedere per generationem proprie et vigorosa sumptam. Item constat ex scriptura, in eodem Joan. cap. j. et 3 appellatur Verbum unigenitum, eadem ratione appellatur Epist. j. Joan. cap. 2. et a Deum a. in Deo sicut duo procedentes vel produci dum Verbum dicitur Filius unigenitus manifeste significatur Verbi productionem esse proprie generationem.

Supponendum e. 3tio certum etiam de fide esse quod productus Spiritus S. procedentis per voluntate non sit proprie generatio. constat ex definitione Sonithorum qua supra allegata sunt, et ex illis verbis Symboli Athanasij Spiritus S. a Patre et Filio e. non factus, nec creatus, nec genitus sed procedens. praeterea constat ex cap. j. et 2. Joan. ubi 2da persona dicitur Filius unigenitus quod non verificaretur si Spiritus S. procederet per generationem quia tunc esset duo geniti. Denique constat ex Symbolo Helorum ubi Filius dicitur unicus, quod etiam non cit verum, si Spiritus S. procederet per generationem, quia tunc Spiritus S. esset Filius, sicut ex secunda persona, vnde haeretici, ut refert Athanasius Epist. 2. de Spiritu S. ad Serapionem, ut bene citat Arubal disp. 98. cap. 3. nam q. hac ratione conabatur probare Spiritum S. si e. Deum, quia si e. Deus sicut persona producens aut procedit a solo patre, et erit Filius patris, 2da persona, si vero a solo Filio, erit filius filij et nepos Patris, si vero ab utroq. cum nihil possit a duobus Patribus produci, sequitur illum procedere ab uno ut a Patre, ab altero vero ut a matre, qua oia sunt absurda, summa; Verum quod fide certum sit productionem Verbi esse proprie generationem, probationem vero Spiritus S. non item, maxima in difficultate e. in amiganda ratione, cur productioni Verbi conveniat vera et propria ratio generatiois, hinc enim definitio supra relata et explicata, non autem convenit processioni Spiritus S. qua tamen videtur esse processio videntis a vidente principio conjuncto in similitudinem naturae; ita ut per nullam huius definitionis particulam processio Spiritus

spiritus s. videatur excludi a propria definitione, unde Au^g 325.
Augustinus lib. 3. contra Maximinum cap. 9. Damascenus
lib. 1. fidei orthodoxa cap. 2. et 10. et Gregorius Brimariensis
cum Magro sententiarum in 7. dist. 13. aperte fateantur non
per illam viatorem in hac vita assignare rationem, cur procedat
non Verbi sit generatio, non a processio spiritus s. nihilominus
ab alijs multa variag rationes eiusdem rei assignantur, nos a
precipuas atq. celeberrimas referemus et examinabimus.

Primo a quibusdam dicitur generationem Verbi
et spirationem spiritus s. distingui ex his formaliter nec oportere
ulterius quætere, quibus iunguntur, nisi quia tota ratio formalis
vnius n. e. tota ratio formalis alterius. ita Scotus in 1. dist.
13. q. ad q. Aureoli art. 2. propos. 4.

Secundo contra hoc e. quia quæritur cur
cessio Verbi non a. spiritus s. sit proprie generatio, quæritur
quænam sit ratio formalis per quam processio Verbi constituitur
in ratione generationis, et quænam sit ratio formalis per quam processio
spiritus s. constituitur in ratione spirationis diuersa a generatione,
itaq. Scotus pro ratione assignat id q. e. in quæstione, sicut
etiam faciunt alij, qui dicunt generationem Verbi et spirationem
spiritus s. distingui per se diuersos terminos nempe ge-
niti et spirati, nam hoc e. id q. quæritur nempe quis
sit illud per quod Verbum sit proprie genitum non a. spiritus
s. an ab eis.

Secundo alij dicunt processionem Verbi
e. generationem non a. processionem spiritus s. quia
Verbum procedit ab uno, spiritus s. autem a duobus,
cum id q. procedit ab uno procedat per modum nature
sive connaturali modo et modo nature sit. ut vnus sit ab uno;
ita Durandus in 1. dist. 6. q. 2. num. 17. Halia certis
in 1. dist. 8. art. 3.

Secundo contra hanc rationem e. q. in naturalibus
vnus filius e. a duobus suppositis, nempe a supposito patris
et supposito matris. Ex eo q. spiritus s. sit a duobus
suppositis vere erit, filius e. genitus, q. in e. ois. falsum.
Deinde contra e. q. si producat intentum, simul etiam
producat Verbum non e. Filium aut genitum, sed q. proce-
dit ab vno tm supposito, in naturalibus a. filius procedit a
duobus suppositis.

Tertio alij dicunt Verbum n. a. spiritum s. e.
e.

et, vere genitum et filium, quia Verbum procedit per modum
natae, Spiritus a. s. per modum voluntatis, in creatis a. s. so-
lum idem procedit per modum natae et genitum, ac proinde
Verbum vere et genitum et et filius non a. Spiritus s.

Secundo contra hanc rationem est, quia vel procedere
per modum natae est procedere per primam operationem qua aliam
non praesupponat, ut aliqui volunt, et hoc modo factum est genitum
procedere per primam operationem in aliquibus, quidem in creati-
bus nutritio est prima operatio et tamen non est generatio; contra vero
generatio aialis praesupponit operationem nutritionis et augmenta-
tionis, et per consequens non est prima aialis operatio et tamen est gene-
ratio. vel procedere per modum natae est procedere necessario
et per determinationem ad unum, quia non procedit liberum, nec per
virtutem indifferentem ad utrumlibet, sed ex naturali insti-
tutione et determinatione quam Deus habet ad diligendum se; vel
procedere per modum natae significat procedere ex fecunditate
tamen natae, ut aliqui volunt, quod tamen minus Spiritus s.
quam Verbum procedit ex fecunditate natae, hoc media
intellectione, ille media voluntate, volitione.

quod etiam
spiritus s.
incedit ne-
cessario.

Quarto alij dicunt processionem Verbi esse
generacionem non a. Spiritus s. quia de ratione geniti et filij
est, quod accipiat a patre, nam fecundam ad producendum
alium, ut constat in omnibus filijs creatis, a quibus hoc
nomen filij desumptum est, quod si in aliquibus filijs, ut accipit
in multo, procedit fecunditas sit impedita hoc est per acci-
dens, quia generans per se et quantum est ex se, tendit ad con-
tinuam productionem sicut generandi, cum a. Verbum divinum
accipiat a patre, nam divinam cum fecunditate ad produ-
cendum Spiritum s. et Spiritus s. accipiat nam sine fecun-
ditate, ad producendum aliam, ita Verbum proprie generatur
et est proprie filius non a. Spiritus s. ita Richardus de s.
Victore lib. 6. de Trinitate cap. 18. Alexius 1 parte q. 92.
memb. 2. et 3. art. 2. Maior in 1. ord. 13. q. 1. Zuniga
disp. 2. dub. 2. memb. 9. et alij.

Secundo contra hanc rationem est, quia etiam si secunda
persona divina non est productiva Spiritus s. non tamen procede-
ret per illatum ad hunc sicut filius est de ratione geniti vel filij
non est, ut accipiat fecunditatem ad producendum alium.
Ans. patet, quia tam Patres in Concilio Florentino, dum contra
contendunt Spiritum s. procedere non solum a Patre
sed

sei etiam a Filio, quam Theologi dum disputant an Spiritus
S. distingueretur a Filio si ab eo procederet, dicunt quod tunc
spiritus S. non distingueretur a Filio sed est Filius, contra
vero prima persona adhuc est vero Pater.

Deinde contra e, quia si de raõe filij est accipere
simul cum nãa fecunditatem ad producendum alium, sequet
reter de raõe filij eẽ accipere fecunditatem ad generandum
alium, ut fit ex eo qd filij creati, ex quibz prædicta raõ de-
sumpta e, accipiunt a patre, fecunditatem nã quamcumq; sed
ad generandum alium, sicut ipse pater a quo geniti sũt p̃
generare, atqui eadã persona nã accipit fecunditatem ad
generandum alium sed tm ad givandam aliam personam,
Et si vera sit raõ quam nunc impugnamus, secunda persona
divina vere nã erit filius, qd e, hæreticum.

Procedendum e qd si quis ita dicat, nãã divina
etiam debet eẽ principium motus, id e, ali-
cuius operatiois eius in quo e, sed ois filius debet procedere
a patre in similitudinem nãe & debet assumiliari nãe
patris in eo qd e principium motus et operatiois, sed potissime
operatio e producere sibi simile & cum Spiritus S. negat
producere sibi simile, sequitur ipsum nã procedere a
patre principio in similitudinem nãe, ac proinde nã eẽ
filium vel genitum sicut e verbum.

Hac etiam raõ, que resucitur ad illam quam
modo impugnauimus, facile refellitur, nam ex ea sequitur
nã eẽ perfectum filium, et etiam personam nã eẽ perfectum
verbum. Primum p̃bõ: quia secunda persona nã participat nãam
patris ut e principium operatiois in patre, quia Pater ita e Deus
ut sit principium nãale generatiois, secunda vero persona
ita e Deus ut nã sit principium generatiois, imo e incapax talis
principij et solum e productivus simul cum patre Spiritus
Sancti per voluntatem, ac proinde nã erit perfectus filius
patris æterni, et magis perfectus erit filius humanus sui
patris qui similitudinem nãe ab eo participat cum pote-
tate generandi, quod a. inde sequatur Spiritum S. nã eẽ
perfectum Deum et eandem nãam cum patre et filio p̃bõ
quia Spiritus S. nullo modo sit aliam personam divinam pro-
ducens & nullo modo e eandem vel similis nãe cum patre,
neq; ex vi processionis neq; villo alio modo, qd e manifestus
error, et sequitur, si duatur nãam patris consistere in
principio

principio motus vel operatio, ut ^{cum} producat i tibi simile
in natura cum tali ^{con}formitate, quam n̄ habet spiritus sanctus
sequitur n̄ cum habere eandem vel similem naturam cum
patre. multa alia possunt adferri contra rationem modo
impugnata[m] que videri possunt apud alios.

Quinto alij dicunt processionem Verbi esse
proprie generatam et Verbum esse proprie filium non autem
spiritum s. q̄a de ratione filij ut filius est, non solum est proce-
dere similem in natura, sed etiam ex vi processionis pro-
cedere ut imaginem representatiuam sibi principij, solum
a. Verbum procedit non modo simile in natura, sed etiam ut
species expressa et imago ad representandum suum princi-
pium; contra vero spiritus s. licet procedat ut similis
in natura, n̄ tñ procedit ut imago sui principij, et ideo Verbum
est proprie genitum non autem spiritus s. ita Canariensis
in complementario articulo 2. quaestio[n]is 27. p. partis 1. Thomae.
Bartholomaeus Torres in parte 2. quaestio[n]is 27. p. partis 1. Thomae.
cap. 7. et disp. 145. cap. 3. Marcon in tract. de Trinitate
disp. 8. cap. 16. et 17. et alij recentiores, qui oēs volunt
particulam illam definitionis generatio[n]is, in similitudinem,
nata debere illigi non de similitudine que ex veritate nata
provenit, sed de similitudine que est imago, neg. e. que
uis similitudo est imago cuius est similitudo, siquidem ratio
imaginis supra similitudinem addit, q̄a res que dicitur
imago sit instituta vel ordinata ad representandam sine
facienda[m] presentem rem cui est similis, atq; hac de causa
ignis genitus ab igne alio n̄ est eius imago, q̄a licet sit
eius et similis in natura, n̄ tñ est ordinatus ad illum repre-
sentandum.

Sed contra hanc rationem est, quia quando dicitur
de ratione filij esse ut procedat per modum imaginis ad repre-
sentandum principium a quo procedit, vel hoc intelligitur
de imagine intentionali, vel de imagine et representati-
one reali sive naturali. Primum dici n̄ potest q̄a filius creatus est
vere filius, et eius productioni vere convenit definitio ge-
neratio[n]is supra allata, nec tamen ipse est imago intentiona-
lis sui patris, similiter productiones brutorum s̄ generatio[n]is
viventium, in quibus tñ nulla est intentio[n]alis similitudo
tunc in representando, sed tñ realis in eodem est processio spiritus
s. si in ea reperitur realis similitudo in eodem que reperitur
in process,

in processione Verbi à p̄ ex defectu solius similitudinis 127.
 in representando intentionaliter exclusi a rāe. cum gene-
 rāis, ex illa ē. differentia oritur quidem ne proactio spi-
 ritus s. sit generas Verbi intentionalis, n̄ t̄ oritur ne sit
 generas filij realis. Si verò quando dicitur de rāe filij
 ēē vt procedat per modum imaginis, hoc intelligatur de
 imagine reali siue nāali. Contra ē q̄a hinc sequitur
 etiam spiritum s. vi rāe originis procedere vt filium.
 Itē q̄a procedere vt filium secundam aduersarios ē ex vi
 suae processionis procedere, vt imaginem representatiuam
 ipsius principij producentis, hoc. a. n̄ ē aliud quam pro-
 ductum vi suae productionis accipere, nām producentis,
 rāe cuius sit aptum representare, suum principium
 producentis, atque spiritus s. si iuxta aduersarios ex vi
 suae processionis procedit vt similis in nāa cum ipso prin-
 cipio producentis, siquidem ex vi suae processionis accipit
 nām sui principij producentis, rāe cuius ē nāaliter aptus
 ad representandum suum producentis, ita vt Pater et Filius
 possint cognoscere seipsos in spiritu s. tanquam in ter-
 mino a se. producto qui sit eandem nām. Etiam spi-
 ritus s. est vere genitus et filius.

Sicut Vasquez disp. 113. cap. 8 in creatis
 ex eo solum. Ex eo solum dicitur dici filium, q̄a habet
 nām eandem cum nāa producentis, q̄a in ea ē solam funditur
 relatio imaginis in quo sufficienter saluatur rāo filij, contra
 verò in quibus sola similitudo vel identitas nāa producta
 cum nāa producentis n̄ ē satis ad rāem filij, q̄a n̄ ē suffi-
 cients fundamentum relatio imaginis, siquidem relatio imagi-
 nis in Deo n̄ resultat ex sola identitate nāa, sed ex illa
 et proprietate personarum quae nata ē representare,
 ex hoc. a. ē sola proprietate Verbi producta per intellectum, n̄
 a. proprietate spiritus s. producta per voluntatem.
 Sed contra ē, q̄a ratio quae constituit diui-
 num filium vt sic n̄ ē relatio imaginis, intentionalis sed
 realis, quae consistit in sola participatioe. eandem nām cum
 producente. Et uterq̄ erit filius. Deinde contra ē, quia
 ad rāem imaginis nāalis, quae ē de rāe filij duo t̄m
 requiruntur, nempe. vnius nāe siue specificae siue name-
 ricae, et realis distinctioe produci a producete. Primum
 a. requiritur vt rāo fāctis representatiua realiter vel nāaliter,
 siquidem

figuram ratiō representandi hoc modo ē convenientia in
eodem natiōe sine specificis sine numerice, secundum
a. requiritur, figuram distinctio nō pōt ēē ratiō formalis
representandi, sed tñ conditio necessario requirita ad res,
representandam, atque, Spiritus S. ex vi sua processionis
accipit eandem natiōem cum eadem distinctioe cum pro-
cedente, & erit vera et natiōis imago sui principij pro-
cedentis non minus quam ipsum Verbum. Neg. obstat qd
ex vi sua processionis nō procedat vt imago intentionalis
et expressa ad representandum vt procedit Verbum, nam hoc
ratiō imaginis per accidens se hōt ad imaginem natiōem,
in qua sola hōt ratiōe, vt etiam aduersarij concedunt.

Secundo S. dicit Vazquez disp. 145. num. 14.
spiritum S. accipere eandem natiōem ex vi sua processionis,
sed nō ad representandum, qā spiritus S. nulli representat
Patrem vel Filium, contra verō Filius Patrem representat
igni Patri.

Ted contra ē qd Filius non representat for-
maliter Patrem igni Patri, sed quati instrumentaliter, hoc ē,
nō facit Patrem formaliter intelligentem, sed tñ ē obiectum
in quo Pater formaliter seipsum et cognoscere, atq. hoc idem
conuenit etiam spiritui S. figuram Pater et Filius pōt
cognoscere seipsum in spiritu S. tanquam in termino ab
ipsis producto, in quo ē eandem natiōem diuina.

Remy Respondet pō tract. 5. cum Blarcon
tract. 5. de Trinitate disp. 8. cap. 19. qm filium ex vi
sua processionis representare nō solum natiōem sed etiam
proprietas personales sui patris, ita vt Petrus filius
v. g. si ē perfectus filius Pauli, debeat referre Pauli colorem,
figuram, dispositionem corporis, membrorumq. proportionem
et ipsam differentiam individualem, quoniam la. filius
diuinus qd ē perfectissimus in ratiōe filij nō solum natiōem
Patris sed etiam personalitatem Patris qua is condatur
principium filij vt a se distincti representat et ē eius
imago, ita vt cognito Verbo per se formaliter veniatur in cog-
nitionem nō solum Deitatis Patris, sed etiam personalitatis
eiusdem Patris a quo solum procedit, ideo Verbum ē filius
nō a. Spiritus Sanctus qui non representat proprie-
tates personales sui principij nempe Patris et
Verbi.

Ted con.

Sed contra e, qd Spiritus S. ex vi sua processionis
 h't etiam representare proprietates Patris et Filij, siquidem
 dem ex vi sua proprietatis personalis e mutuis amor Patris
 et Filij, vinculum et nexus utriusq, ac proinde in propi-
 etate personali Spiritus S. cognoscitur ex parte principij
 nempe proximi requiri duo supposita distincta, in quibz
 etiam ut distinctis sit una virtus primitiva quae ex se pro-
 ducat Spiritum S. qui ex vi proprietatis personalis sit nex-
 et amor personalis duarum personarum Patris et Verbi. Et
 Spiritus S. sicut representat unum generatorem ex parte prin-
 cipij, a quo procedit, ita quoq, representat duo supposita ut
 distincta, quae sint vtrum principium ipsius. Et Spiritus
 Sanctus erit verus filius eandem personarum, siquidem
 per ipsum se cognoscit generatorem a quo procedit et verum
 Verbum et ead. Amal. Patrem et Filium, et eae personas
 distinctas inter se, et a Spiritu S. Et Spiritus S. erit ita
 perfectus filius sicut e. Verbum, siquidem representat nam
 et proprietates ois nates personales Patris et Filij a quibz
 procedit, neq, refert qd illas se representet ut Verbum sicut
 ut imago intentionalis, qd hoc e impertinens ad rationem
 filij, ut constet ex dictis supra. quae autem contra Alex,
 non modo dicta et praecipue valent si dicatur id qd censet,
 quod verum, nempe relationem Patris et relationem Spiritus
 a se tm conditionem sine qua non, sed principium proximum
 sui termini producti, et qd si est tm conditio sine qua non
 et ipsa Dei, etia est principium proximum, cum etia Dei
 n' distinguatur realiter a terminis a Deo productis, sequer-
 retur principium proximum non distingui realiter a termino
 a se producto qd implicat, ut constet ex con- concepte princi-
 ij proximi et termini ab ipso producti, quaequis a h'j
 possent. Plura contra rationem supra impugnatam videri
 possunt apud Suarez lib. ij. de Trinitate. cap. 5. Arabat disp.
 98. cap. 3. Zunigam disp. 2. dub. 20 memb. 4. et 5. Thiers,
 nimam Faculum tom. 3. in 3. partem q. 29. art. 2. dub.
 8. praesertim num. 31. et 82. et disp. 9. num. 29. et 30.
 et alios recantios ab eodem huthore relatos. his absolutis.
 Recendum e processionem Verbi e proprie-
 generationem et Verbum e proprie genitum et filium, quia
 ex vi sua processionis fiat h'ber adit intellectionem divi-
 nam, in qua consistit etia Dei, siquidem Filius procedit
 per

per intellectum et Verbum Patris, quod e de fili. Ex
hac veri conclusionem sequitur spiritum s. n. ee filium
nec eius processionem ee generatam, ga licet per suam
processionem accipiat diuinam intellectiorem, n. ee
eam accipit formaliter ex vi sua processionis, sed tm maali-
ter et identitice cum n. procedat per intellectum, sed per volun-
tatem, et ideo formaliter ex vi sua processionis accipit
volitionem, reliqua vero accipit materialiter et identitice,
quia ga identificantur cum volitione, et ga intellectio
n. a. volitio e contra Dei formaliter loquendo, ideo spiritus s.
formaliter ex vi sua processionis n. accipit etiam et nam
diuinam, et per consequens n. e finitus. Hac conclu-
sio e ex mente s. Thome vt pat. ex q. 26. art. 2. q. finem
corporis, vbi probat processionem Verbi ee generatam quia
intelligere in Deo e ee Dei, et videri ad 2. vbi docet
intelligere diuinum ee ipsam substantiam intelligentis, vnde
inguit, Verbum procedens procedit vt eiusdem nature sub-
stans et propter hanc proprietate dicitur genitum et filius.
Idem pat. ex alijs s. Thome locis qua habes apud Basiliam
loco infra allegando. Eandem conclusionem expresse
defendit Suarez de Trinitate lib. 9. cap. j. num. 5. et 8.
et lib. j. cap. 5. a num. 16. et cap. 6. nam. 14. Sumel
in articulum 4. questionis 77. s. Thome disp. j. partes
defensionis vocit s. Thome. Phasolus tom. 3. in j. parte
q. 27. art. 2. dub. 13. a num. 126. et apud ipsam alq.
Petrus de Ferrara in commentario art. 4. questionis 29
s. Thome idem docent multi alij recentiores Dominice
familie, et Societatis Iesu, vt debatur. Vnige de Trini-
tate disp. 2. dub. 20. memb. 6. initio. Ad hanc doctri-
nam reuocari etiam possunt illi qui dicunt processionem
Verbi ee generatam, ga Verbum ex vi sua processionis
formaliter procedit simile suo principio in natura, si ee
sui velint etiam Dei considerari in ipsa intellectuione,
alioquin facile possunt impugnari ex ijs que supra diximus.
Hec conclusio: ga terminus formalis ad quem
processio Verbi terminatur per se et ex vi sua formali,
hoc e, prout e consecrata secundum qd e prout per
intellectum diuinum, et n. secundum qd identificatur cum
alijs modis diuinis, e intellectio sua formalis terminus.,
contra vero terminus formalis processionis spiritus s. Patris
e volitio

129.
E volitio, ex termino a foali maxime desumenda e propria
et foalis rã processionis. Si intellectio e cõtialis et pro,
pria rã constitutiva Dei vt Dei cõtialiter, vt verè e et
infra constabit, Tertium ex vi foali sua processionis erit
Deus vt Deus cõtialiter et proqueatur foaliter in simili,
tunc nã qd e cõtialiter ee filium Dei et ab eo ee
genitum, Spiritus vero S. ex vi foali sua productionis
nã procedit foaliter neq proqueatur vt Deus in similitu,
nem nãe diuine sed tm identitè, qd volitio qua e
terminus foalis eiusdem productionis licet in se
a pertineat ad eã diuinam, e tm cõtialiter
identificata cum eã cõtialiter, et ideo nã ee in aliquo qui
nã sit Deus, nec pã pãu conueniri cui etiam nã cõtinetur
ipsa Dei cõtialiter. Ex dictis igitur constat secundam pãrtem,
nam diuinam ex vi formali sua processionis habere vt sit
similis generanti, hã solum vt obiecto cognito per ipsam in-
tellectionem, quatenus Pater generat per intellectionem
sui ipsius vt obiecti, vnde foaliter habetur solum rã verbi
et rã similitudinis intentionalis in representatio, sed
etiam vt generanti formaliter sive vt principis generatiois,
quatenus eadem numero intellectio diuina vt terminata
relatõ paternitatis e rã foalis terminandi generatioem,
vnde habetur formaliter rã generatiois filij et realis simi-
litudinis in euenio.

Obijcies primo: Deus vt Deus e infinite per
fectus & Deus vt Deus non dicit solum intellectionem,
sed etiam reliquas oes diuinas perfectiones, et per consequens
oes perfectiones qua sunt in Deo eãq cõtialiter constituent,
vnde filium e cõtialiter Dei consideret in intellectione, atq ita
nulla e rã supra allata ad ostendendum processionem Verbi
et generationem.

R. si quid probat obiectis, probat etiam rela-
tiones et attributa eã de cõtialiter Dei qd e ois filium, et con-
tra eodem sensum Patrum et Theologorum. R. 2do dicitur,
quod hãc, Deus vt Deus completè sumptus e infinite per-
fectus formaliter vt sic includit oes perfectiones concedo, Deus
vt Deus cõtialiter sumptus tunc sumptus pãrte secundum suam
cõtialiter e infinite perfectus formaliter nego hãc, qd Deus vt sic
solum e infinite perfectus radicaliter, quatenus vt sic hãc solum
radicem hãc principium virtuale reliquarum oium perfectionum
qua

quæ ad illum secundum unum eorum modum intelligendi com-
parantur ut proprietates et complementa.

Obijes 2do: esse simpliciter sine esse a se et ex se
est aliqua ratio sine perfectio in Deo prior quam sit intel-
lectio et essentia Dei consistit in hoc quod Deus sit a se et ex se
ac proinde male dicitur Verbi processionem esse generationem
eo quod intellectio sit essentia ipsius Dei, et intellectio forma-
liter per intellectum Verbo coniectur.

Rt. negando conseq: quia esse a se et ex se infra
Deum est quod transcendentaliter eorum et quasi genericam
conuenientiam essentia diuina, attributis et rebus, sicut
etiam omnibus ipsi essentialiter conuenit esse infinitum, esse
incompositum, et esse diuinum, ac proinde esse a se et ex se non
est ultimo conditio essentiam Dei in ratione talis essentia;
contra vero ratio diuine intellectio cum sit in Deo perfectio
cum maxima sicut etiam in creaturis est gradus intellectus,
tunc, nec ullam inueniat imperfectionem ex suo conceptu
ut inuenit ratio intellectiva quæ non est actus purus, sed
intellectio quæ est actus purissimus merito dicitur esse ultimam
diuinam essentiam constitutam, quæ in omni essentia est predi-
catum reliquis perfectius, atque hæc etiam de eadem non fit dicti
volitionem esse de essentia Dei, si cum sit aliqua ratio de suo
conceptu formali non ad perfectam ac intellectio et eam
necessario præsupponat, sequeretur quod volitio quasi essentia,
his differentiis præueniat ipsi intellectio diuina, cum
tamen in omnibus essentis diuinis ratio est differentia essentialis
adueniens sit perfectior reliquis omnibus rationibus quibus
aduenit, et ideo volitio non de essentia Dei sed quod pro-
prietas et attributum. eadem ratio Suarez lib. ii. de
Trinitate. cap. 6. num. 16. et Fasolus tom. i. in j. partem
9. 4. art. 2. dab. 2. videntur ad probandum intellectio diuinam
diuinam esse ipsam Dei essentiam vel quasi formalem constituti-
uam sine quasi ultimam differentiam essentialis ipsius
Dei hinc in eo per se non sit species.

Obijes 3tio: Ratio intellectio præsupponit suum
obiectum intelligibile, siquidem omne obiectum ex natura
sua est prius actu tendente in ipsum, sed intellectio diui-
na tendit in essentiam Dei tanquam in suum obiectum,
et essentia diuina præsupponitur perfecte constituta in
ratione essentia ante intellectioem, ac proinde non fit saluari
quod

quod processio Verbi sit generatio, eo quod verbum procedat 130.
per intellectum et in intellectione eadem vel consistat.

Et primo obiectionem nimirum probare, si quis
deum probat etiam Deum non esse intelligere suam intellec-
tionem nec alia que formaliter sunt in ipso Deo, ut sunt
volitio, relationes personalitatis, siquidem ex ea objec-
tione, requeretur ante intellectionem praesupponi intel-
lectionem ipsam et hoc est magis absurdum, etiam volitionem
et personalitates quae tamen sunt ipsa intellectione posteriores
cum eam praesupponant.

Et hoc directe distinguendo maiorem
omnis illetho supponit obiectum suum adaequate, sumptum nego,
inadequate sumptum concedo maiorem et nego conseq-
uimus a. propositionem illam: omnis intellectus praesuppo-
nit obiectum suum intelligibile, iuxta distinctionem
maioris supra datam verificari etiam de intellectione
divina prout ipsa concipitur terminata ad rationes divi-
nas quae ex proprio conceptu non inveniunt rationem
intellectionis, ut est ex se, a se, et esse a se, esse sub-
stantiam, esse spiritum, et aliae huiusmodi rationes si quae
sunt ipsa intellectione priores, contra vero illa eadem
propositio non verificatur de intellectione Dei prout
concipitur terminata ad ipsam vel ad volitionem
vel ad personalitates eadem intellectione ex suo con-
ceptu posteriores. ex his a. patet quod Dei intellectus non
praesupponet totam naturam Dei, sed tamen reliquas omnes
rationes Dei etiales praeter ultimam sive praeter ipsam,
et propterea dicimus intellectionem non esse de eadem reali-
tatem rationum praecedentium sed ex ratione intellectionis et
reliquis rationibus praecedentibus ipsam Dei etiam integrari
aliquo modo, sicut etiam homo integratur ex animalitate
et rationalitate.

Obicitur quod: esse intelligibile et esse verum est patris
entis, ut ens est spiritus ratione concipiendus est Deus, quam non
intelligibilis est per se et consequenter ut intelligens, quia
actualis intellectio concipienda est post intelligibilitatem
objecti vel saltem simul cum illa, cum omni illetho eadem,
inter praesupponat intelligibilitatem sui obiecti, et non potest
salvari quod processio Verbi sit generatio eo quod procedat
per illethum, et illetho sit deus eadem Dei cum hoc sit falsum.

Et primo

Et prima ex hac obiectione sequi etiam quod prius
debeant concipi in Deo voluntas et personalitates quam
illius, quia voluntas et personalitates prius sunt intelligibiles
quam actus intelligantur, imo sequitur etiam ipsam Deum in
intellectionem debere concipi priorem re ipsa, quod ipsa est prius
ens intelligibile quam actu intelligat seipsum, praedictae a
sequela sunt falsae apud omnes.

Deinde si indistinguendo his esse intelligibile et
esse verum est pario ensis, si esse intelligibile et esse verum
sumantur realiter vel fundamentaliter nego hunc, quia
esse intelligibile et esse verum realiter sumptum nihil est
aliud rebus praeter ipsum ens, si vero esse intelligibile et
esse verum sumantur formaliter conceditur hunc, quia quod
esse intelligibile et esse verum formaliter sumptum addunt
natura ens ut ens nihil est aliud quam rebus ratio ad in-
tellectionem potentem intelligere vel eius connotata, atque in
hoc sensu posuimus concedi hunc ad distinctionem habere
cedentis distinguendo prius consequens, atque ita dicimus
Deum quidem esse prius Deum ut Deum quam sit verus
et intelligibilis formaliter, sed esse prius Deum quam sit
intelligens quia illatio est essentialis constitutumque ipsius Dei
contra vero intelligibilitas et veritas formalis natus
ratio vel connotatio consequens ad Deum ut Deus est.

Obijciens hinc: inter intellectionem Dei et
religiosas eius perfectiones ut a voluntas etc nulla est distinc-
tio a parte rei & si sit dicitur etiam Dei constitui potius
ex una divina perfectione quam ex alia sed ex omnibus
simul perfectionibus divinis, ita ut qualibet sit de con-
ceptu essentiae Dei & si bene dicitur praedictionem Verbi
sive generalem esse quod etc.

Et primo si quod arguit probat simul etiam
probat personalitates divinas et relationem spiratoris simul
cum reliquis rebus esse de essentia ipsius Dei nempe quia
a parte rei sunt identificate cum ipsa essentia. Sequela
autem est ovis falsa; similiter sequitur omnia attributa esse de
essentia Dei, quia illa sunt a parte rei identificate cum ipsa
essentia.

Et 2do dicitur: hunc inter illationem Dei et
eius voluntatem etc nulla est distinctio formalis vel actu-
alis connotatio, nulla est distinctio fundamentalis nego hunc.

porro

porro huiusmodi distinctio fundamentalis secundum alios
 quos considerat in hoc qd hec illitio et volitio identificen-
 tur in vna entitate a parte rei infinita, illam tñ dicitur
 quædam in intellectionem et volitionem maximum fundamen-
 tum habemus a parte rei in ipso Deo, in quo sunt vna perso-
 na realiter distincta quatum vna procedit per intelligere
 secunda vero per velle, cum igitur a parte rei Verbum pro-
 ceat per illitioem et spiritus s. per volitionem, et ideo vna
 et eadem entitas illitioem et volitionis prout hñ ræonem
 illitioem connotes vnam personam, et prout hñ ræonem voli-
 tionis connotes alteram personam ab illa diuersam, ideo
 dicuntur in Deo a parte rei intellectio et volitio distingui
 virtualiter, qd videlicet propter suam infinitam perfec-
 tionem principiat duas personas diuinas diuersas, proinde
 acci eent duo principia realiter inter se diuersa, atq
 huiusmodi distinctio sufficit, vt vere dicatur cetera Dei
 considerari in intellectione vel per hanc illam ultimo con-
 siderari.

Alij verò dicunt, intellectionem et volitionem
 diuinam virtualiter virtualitate intrinseca sine a parte
 rei et a parte conceptus obiectiui distingui inter se, qd
 videlicet eadem entitati intellectionis et volitionis conue-
 niunt duo predicata contradictoria n̄ in ordine ad res creatas
 sed ois independuntur ab illis, atq huiusmodi distinctionem
 virtualem ponunt n̄ modo inter intellectionem et volitionem
 diuinam, quare quatenus veri dicitur per intellectionem
 produci Verbum, non spiritus Sanctus, per volitionem
 produci spiritus s. non autem Verbum, sed etiam inter
 cetiam et personalitates, quatenus de cetera Dei verificat
 quod communicetur, de personalitate a. verificatur qd
 non concipitur; verum licet distinctionem virtualem pos-
 teriori modo explicatam supra non reiecerim vt impro-
 babilem, reuera tñ ea n̄ taseo placeat, qd naturali lumine
 principium oim existentissimum e. immediatis
 terminis idem secundum qd e dem n̄ pōe hoc et simul non
 e hoc, qd e hoc seipso immediate, et formaliter tollit e
 hoc. præterea n̄ admittamus predicata contradictorie oppo-
 sita verificari in Deo de vno et eodem qd deo dicatur e
 virtualiter duplex, similiter quis poterit asserere in Deo
 predicata relative opposita verificari de vno et eodem
 virtua

virtualiter duplici, quidem relatione opposita inuis sunt
opposita inter se, quam opponantur inter se contradictorie
opposito, atq. ita n. haberemus sufficiens fundamentum
d. functionis realis inter diuinas personas. de his videri
p. Vasquez disp. 157. cap. 5. et Fasolus tom. 3. in 1. part.
q. 28. art. 2. dub. 2. a num. 50. et tom. 1. in eadem
1. partem, q. 4. art. 2. dub. 18. num. 109. vti recte
ostendit n. qd. simpliciter contradictorias huiusmodi propo-
sitiones: etia diuina non generatur, e. cois eius
communicatur tribus personis, e. absoluta e. pater
vero generat, filius generatur, verba n. e. cois, non com-
municatur, non e. absoluta, non e. vna etc.

Obicies Et Spiritus s. procedit ut Deus
Et ex vi sua processionis accipit nam diuinam. Ans. p. b.
qd. Spiritus s. ex vi sua processionis procedit ut tertia
persona Trinitatis sine ut Spiritus s. persona autem
ut persona e. suppositum nra intellectualis, Et Spiritus s.
ex vi sua processionis procedit ut hns nam intellectualem
diuinam, et per consequens ut Deus.

Ad distinguendo Ans. Spiritus s. procedit
ut Deus ex vi reali et materiali sua processionis, quatenus
formaliter procedit solum ut diuinus amor identificatur
cum nam diuina condeq. procedit ut Deus ex vi formali
sua processionis nego Ans. neg mirum est qd. a nobis id
negatur, qd. si Spiritus s. ex vi formali sua processionis
procederet ut Deus, tunc procederet formaliter in similitudine
diuinam nam, ac prout formaliter generaretur et e. b.
filius, qd. e. contra factum, vnde Spiritus s. procederet
ut Deum ex vi formali sua processionis negant etiam
Bellarmine lib. 2. de Chro. cap. 14. in fine. Suarez
lib. 11. de Trinitate cap. 8. num. 13. et 16. praeterca
Bannes, Zumel, Molina, Valentia, Albertinus, Arabal,
Beccanus, quos refert et requirit Vasquez tom. 3. in 3.
partem q. 29. art. 2. dub. 13. num. 136. idem negant
etiam alij recentiores. Ad addendum e. a. quod cum fides
certum sit vnam processionem non aliam e. generandem,
et vnam e. processionem Verbi per intellectum per quem
loquitur filius, et ei conuocat intellectionem et sicam
eorum quae ipsa nouit, aliam e. processionem amoris per
voluntatem ut tanta distinctio ad differentia in re
singli.

simplicissima quantum fieri potest explicetur, necesse est 132.
mente distinguere ipsa formalia processionum principia
qua in se sunt verum et idem, ut sic dignosci possit, quam
viam habeat unumquodque illorum secundum propriam rationem
et secundum quod unum ab alio distinguitur, atque hoc expli-
catur verbis illis ex vi formali processionis, hoc est, secundum
illud proprium quod habet una processio ut distincta ab alia,
nempe secundum quod una est processio Verbi per intellectionem,
non amoris per voluntatem, alia vero est processio amoris
per voluntatem non autem Verbi per intellectum.

Dicas: si Spiritui S. haec divina non conicitur,
ex vi formali processionis, sequitur non conicari illi nam
divinam per se sed per accidens, sed hoc est falso falsum est.
Quod sequitur nam divinam non conicari
spiritui S. per se, persistat, formali concedo, persistat
materiali, veli vel necessaria nego maiorem, siquidem quod
spiritus S. procedat ut amor divinus qui necessario identi-
ficatur cum natura divina, hinc ostendit quod spiritui S.
necessario conicitur natura divina, atque hinc patet quod licet
spiritus S. non per se, sive formaliter ex vi sua processionis
accipiat naturam divinam a patre et filio, nihilominus
est absolute et per se Deus, siquidem necessarius ab ipso
personis simul cum amore suscipit deitatem sive naturam
divinam.

Obicies 7: conicatio qua spiritui S. conicitur
illatio est alia ab ea qua ei conicitur amor, illa vero
pro suo termino formali habet ipsam illationem quod spiritui
S. non solum materialiter, sed etiam formaliter conicitur
ipsa natura divina, ac proinde spiritus S. vere est genitus
et filius.

Respondeo negando consequens, ratio est quia licet conicatio
intellectionis et naturae habeat pro termino formali naturam,
huiusmodi tamen conicatio cum spiritu S. non est primaria sive
primario intentata sed est secundario intentata, quatenus
Pater et filius per voluntatem primo et per se conicant
spiritui S. amorem, et consequenter illi conicant etiam
illationem sive naturam divinam, quae est identificata cum
ipso amore, ac proinde natura divina spiritui S. non conicitur
per se, sed quasi per alium, id est, ratione alterius conicatiois prio-
ris ad quam ipsa necessario et essentialiter consequitur;

ad rationem a generationis necessario requiritur ut sit com-
municatio non primario intento.

Obijcies 8: si conicatio qua spiritui S.
conicatur non divina, distingueretur a conicatioe qua
illi conicatur amor, sequitur priorem illam conicatioem
non a voluntate, sed ab intellectu, siquidem voluntas e prin-
cipium communicandi amorem non illectionem & ex
dictis sequitur spiritum S. non solum procedere per vo-
luntatem sed etiam per intellectum.

¶ negando sequentiam anteced. quia voluntas
non e principium formale conicandi illectionem, sed e prin-
cipium formale communicandi amorem, et consequenter
e quasi principium materiale conicandi nam vel illectio-
nem cum amore identificatam, et ideo conicatio non
facta spiritui S. pertinet ad conicatioem amoris sive ad
spiritum tanquam eius complementum.

Obijcies 9: si conicatio qua spiritui S.
conicatur non vel illectio aliqua ratione distinguitur a com-
municatioe qua eidem spiritui S. conicatur amor, se-
quitur spiritui S. prius conicari illectionem quam amorem,
prius enim spiritus S. intelligit quam amat, cum non
possit amare nisi praecognoscendo quod amat & conicatio
qua non spiritui S. conicatur non e secundum ^{aria} ~~amorem~~ sed pri-
maria respecta conicatiois qua conicatur amor.

¶ negando sequentiam anteced. quando
dicitur illectionem habere de priorem volitione, id
verificatur respectu ipsius namque que immediate amat,
nempe ut ipsa namque prius debeat illigere quam amare;
si vero sermo non de ipso supposito spiritus S. non e ne-
cesse, ut ei prius conicetur intellectus quam amor:
ratio e, quia cognitio obiecti e quidem necessaria ut per
eam non proponatur obiectum amandum et amari
possit a nam, et ideo respecta namque illectio necessario
praecedat amorem; contra vero quod illectio divina
iam praecausens conicetur spiritui S. sive terminetur
personalitate spiritus S. non e necessarium ad hoc ut persona
spiritus S. conicetur amor, sive ut idem amor terminetur
eadem personalitate, et ideo spiritui S. non prius conicari
amori quam illectio.

Obijcies 10: si ex vi formali processionis
spiritus

Spiritus s. ei concipitur amor n. n. a. sequitur spiritum 153.
N. non produci ut personam formaliter sed tm. materialiter
et identice, figuram personam definitur ee n. a. radicalis
sive intellectualis individua substantia e. c. sequela e. falsa g.

Supponendum e. pro reppositione cum per
processionem producatur personalitas et p. a. concipitur,
ideo, ut etiam supra vidimus, processio h. a. r. a. c. e. m. v. o. l. u. n. t. i. s.,
n. s. et r. a. c. e. m. c. o. n. c. e. p. t. i. o. n. i. s., ac p. r. o. t. h. e. p. r. o. c. e. s. s. i. o. V. e. r. b. i. h. a. r. a. c. e. m.
v. o. l. u. n. t. i. o. n. i. s. et r. a. c. e. m. c. o. n. c. e. p. t. i. o. n. i. s. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. i. s. n. o. n. p. r. a. e. i. s. e. r. e. s.,
p. e. c. t. e. p. e. r. s. o. n. a. l. i. t. a. t. i. s., e. i. u. s. n. i. m. a. g. i. s. e. p. r. o. d. u. c. t. i. o. i. p. s. a.
V. e. r. b. i. p. r. o. c. e. s. s. i. o. q. u. a. e. g. e. n. e. r. a. t. i. o. q. u. a. m. p. r. o. c. e. s. s. i. o. S. p. i. r. i. t. u. s. s.
q. u. a. n. e. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. i. s.; s. i. m. i. l. i. t. e. r. n. e. q. p. r. o. c. e. s. s. i. o. d. i. v. i. n. a. e.
g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. i. s. p. r. a. e. i. s. e. q. u. a. t. e. n. s. e. p. r. o. d. u. c. t. i. o. n. i. s., q. u. a. p. r. o. d. u. c. t. i. o. i. n. d. i.
v. i. n. i. s. n. e. n. i. s. i. n. r. e. s. p. e. c. t. u. p. e. r. s. o. n. a. l. i. t. a. t. i. s. p. r. a. e. i. s. e. q. u. a. a. q. u. e.
f. o. r. m. a. l. i. t. e. r. p. r. o. d. u. c. t. u. r. p. e. r. v. t. r. a. m. q. p. r. o. d. u. c. t. i. o. n. e. m.; p. r. o.
c. e. s. s. i. o. i. g. i. t. u. r. d. i. v. i. n. a. e. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. i. s. q. u. a. t. e. n. s. e. p. r. o. d. u. c. t. i. o. n. i. s. p. e. r. s. o.
n. a. l. i. t. a. t. i. s. c. o. n. c. e. p. t. i. o. n. i. s. f. o. r. m. a. l. i. t. e. r. n. a. m. h. i. s. p. r. e. m. i. s. s. i. s.

Ad objectioni negando sequela maioris,
q. a. ad produendam personam formaliter ut personam n. e.
necessarium produca vel concipere formaliter n. a. m. illa.
lem, sed satis e. concipere formaliter proprietatem n. a.
etialiter connexam cum n. a. a., ut e. volitis et amor; atq.
hinc fit cur processio Spiritus s. ut productio personae
non a. s. i. s. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. i. s.; contra vero cum Verbi processio ita
producat personalitatem ut formaliter et immediate con.
municet n. a. m. qua. produci n. p. t. ideo e. generatio; Spiritus
vero s. productio, ita producit personalitatem ut formaliter
et immediate concipet n. i. p. s. a. m. n. a. m. sed n. a. a. proprietatem,
identificatam cum n. a. a., et ideo n. a. a. n. c. o. n. c. e. p. t. i. o. n. i. s. n. i. s. i. m. a. t. i. a.
l. i. t. e. r. n. i. s. e. m. e. d. i. a. t. i. s., h. o. c. e. m. e. d. i. a. n. t. e. n. o. s. f. o. r. m. a. l. i. t. e. r. m. e. d. i. a. n. t. e. n. o. s.
t. i. f. i. c. a. t. o. c. u. m. n. a. a. q. u. i. e. a. m. o. r., n. e. e. p. t. c. o. n. c. e. p. t. i. o. n. i. s. n. i. s. i. s. i. m. a. l.
c. u. m. i. p. s. o. e. t. r. a. m. i. p. s. a. n. a. a. c. o. n. c. e. p. t. u. r. a. t. q. h. a. c. d. e. c. a. a. p. r. o. c. e. s. s. i. o.
S. p. i. r. i. t. u. s. s. n. e. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. i. s. s. e. d. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. l. i. s. q. u. a. d. a. m. p. r. o. c. e. s. s. i. o.
a. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. i. s. d. i. v. e. r. s. e. r. a. c. i. s., c. u. i. p. r. o. c. e. s. s. i. o. n. i. c. o. n. v. e. n. i. u. n. t. o. c. s.
p. a. r. t. i. c. u. l. e. d. e. f. i. n. i. t. i. o. n. i. s. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. i. s. p. r. a. e. t. e. r. i. l. l. a. m., i. n. s. i. m. i. l. i. t. e. r.
v. i. t. u. m. n. a. a. m. N. o. n. n. u. l. l. a. a. l. i. a. o. b. j. e. c. t. i. o. n. e. s. a. d. f. e. r. r. i. p. o. s. s. u. n. t.
c. o. n. t. r. a. p. o. s. i. t. a. m. c. o. n. c. l. u. s. i. o. n. e. m. q. u. a. f. a. c. i. l. e. r. e. s. o. l. v. i. p. o. t. e. r. u. n. t., s. i. a. d.
v. e. r. t. a. t. u. r. q. u. o. s. u. b. s. i. d. e. n. t. i. a. i. n. c. r. e. a. t. i. s. e. t. e. s. t. i. m. a. t. n. i. s. i. n. a. a. m.
v. e. l. n. a. a. p. a. r. t. e. m., e. t. q. u. o. s. u. b. s. i. d. e. n. t. i. a. n. e. m. o. d. u. s. n. i. s. i. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a.
q. u. a. i. n. c. r. e. a. t. i. s. v. e. l. e. n. a. a. v. e. l. p. a. r. t. n. a. a. m.; c. o. n. t. r. a. v. e. r. o
c. u. m

cum quicquid in Deo sit ens substantiale, et omne
ens substantiale, quod n̄ e subsistentia, subsistat ut quo,
sicut ipsa subsistentia subsistit ut quo, ideo cuiuslibet habi
vel perfectioni qua in Deo e, ut e volitio, debet imme
diatē subsistentia.

DISPUTATIO II

De Relationibus divinis.

ART. I.

Quænam sint in Deo Relationes?

Supponendum e tanquam certum ex fide, in Deo e
relatōes. constat ex Concilio Toletano ii. in fidei pro
fessione multo post principium, ubi sic habetur: in re
lativis personarum nominibus Pater ad Filium, Filius
ad Patrem, Spiritus S. ad utroq̄ refertur qua cum rela
tive, tres personæ dicantur, vna vel nra dicitur, quod
e. Pater e non ad re sed ad Filium e, et quod Filius e
non ad re sed ad Patrem e, similiter et Spiritus S. non
ad re sed ad Patrem et Filium relative refertur, in eo
quod Spiritus Patris et Filij producat. idem fit ex
Concilio Wormatiensi, q̄ oia verba ex Concilio Toletano
modo relata ponit in sua fidei professione, idem
colligitur ex Concilio Florentino sess. 18. d̄ divina
substantia. Idem constat ex communi sensu non
modo Theologorum sed etiam Patrum, quos videre e apud
Fasolum tom. 3. in j. partem quaestione 28. art. j.
num. 2.

Supponendum e 2do relatōes divinas n̄ solum
secundum ee vna, hoc e, prout identificantur cum nra
divina, sed etiam secundum ee ad, sive prout s̄ fœaliter
et 2da,